

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Recollectio Spiritvalis

Masen, Jacob

Coloniae Agrippinae, 1691

Capvt IV. De piis Affectibus in genere, & quibusdam in particulari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60213)

CAPVT IV.

De piis Affectibus in genere, & quibusdam in particulari.

*Affectibus
prosecutio-
nis bonum
petimus:
fuga ma-
lum decli-
namus.*

Reliquum est, ut de piis inflammati cordis affectibus videamus. Horum duplex genus est, prosecutionis, quibus appetimus bonum: & fugæ, quibus devitamus malum. Illa sunt amor, desiderium, gaudium, spes, audacia, quibus opponuntur odium, abominatio, tristitia: vel dolor, desperatio & timor. Amore rem prosequimur, ut bona videtur; odio fugimus, ut apparet mala. Desideramus bona absentia, abominamur mala instantia. Præsentibus bonis gaudemus: malis dolemus. Speramus bonum absens, quod obtentu videtur possibile; secus desperamus. Audemus cum periculum in bonis desideratis apparet superabile; timemus, cum videmur superandi, aut certè periculū fugimus.

*Amor &
odium
simplicis
affectus
est, vel
efficacis.*

Amor autem & odium, vel in simplici tantum complacentia boni, aut displicentia mali consistit: vel in effectu ad bonum aut malum efficaci. Et hic amor ad consensum mediiorumque electionem ac usum deducit, atque in meditatione potissimum spectandus est, cum ceteri ex hoc uno affectu dependeant, ac regantur. Et in via quidem purgativa per actus fugæ hoc est timorem novissimorum, abominatio-

nem.

EXERCITIOR. SPIRITUAL. 13

nem & dolorem de peccatis, animam virtuti præparat: ut in *via illuminativa*, desiderium, spem, audaciámque ad Christum sequendum acuit; in *unitiva* gaudium, cum plena charitate & quiete in Deo accendit. Hi tamen affectibus pia voluntas, credendi Deo in omnibus, per fidem subservit.

Mixti ex iisdem quoque affectus nascuntur; ut admirationis, condolentiæ, seu compassionis, fiducia, contritionis, gratitudinis, resignationis, humilitatis, patientiæ, castitatis, obedientiæ, zeli animarum & gloria Dei, &c. Porro de præcipuis Meditationis affectibus quemadmodum exerceri ac diduci possint, breviter differemus.

Affectus fidei summè necessarius est: cum viva fide nitatur tota religio nostra, & meditatio affectusque omnis. Excitabis hunc i. considerando, quod Deus sit summa veritas, qui fallere non possit, & summa sapientia, qui falli nequeat, ac summa bonitas, qui fallere nõ velit. Quod autem summa veritas illa dixerit, quæ in S. Literis proposita, & ab Ecclesia Catholica hucusque custodita, atque hoc sensu nobis exposita sunt: quodque summa Dei bonitas ad nostram institutionem & salutem hæc nobis relinquere voluerit, his nihil potest esse credibilis, ideóque teneris prudenter admittere. Verè David: *testimonia tua* Ô Domine, *credibilia facta sunt nimis*: Et Paulus *quacunque*

Mixti ferè virtutum affectus sunt.

Affectus fidei fundamentum rectè meditandi est.

Nititur primæ veritate.

*Psal. 92.
Rom. 15.*

scripta

Scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt; ut per patientiam & consolationem scripturarum sp̄e habeamus. Hoc fine nobis etiam omnis creatura, ipsique de cœlo Angeli serviunt, totque beneficiis Deus opt. max. excitat, ut piè credentes, monitisq; ejus obsequentes vitam habeamus æternā. II. Expendes, quàm stulti, vilis animi, & infelices sint, qui hæc non credunt Deo, nec sensum consensumque Ecclesiæ, à Christo ad nos usque deductæ, sequuntur; cum nihil illo possit esse securius; quod autem maximè securum, hoc utique in æternæ salutis negotio prudenter nequit repudiari. III. Vide, quænam illa sint, quæ in vera fide retardant homines, ut solent esse illecebræ carnis, mundi, ac Dæmonis, ad liberiores vitam provocantes à jugo Christi & viâ angusta Crucis: tum deinde proprii judicii in sensibus scripturarum interpretandis æstimatio, & nimius amor sui: postremò etiam gravia incommoda, aut tormenta, quæ perstanti in fide essent sustinenda; contra emolumenta & honores temporales, qui deficienti afferrentur; & hæc universa, cū pia subjectione judicii tui, rejectione illecebrarum & commodorum, pœnarū etiam contemptu, ex amore veritatis, salutis, & reverentia supremæ autoritaris Dei amplectere, nullius mori, quàm ab his discedere paratior: ut à tot sanctis Martyribus factum est. Hujus fidei exercitium in omni ferè Meditatione locum ha-

*Quæ per
universa-
tis Ecclesia
consensum
nobis pro
poni debet.*

*Retardan-
tia ab illa
fide sub-
movenda
sunt.*

bet

EXERCITIOR. SPIRITUAL. 15

bet præcipuè tamen in via purgativa usurpan-
dum est ut quæ de iudicio, infernoque &c.
proponuntur, firma persuasione teneas.

Affectus Spei & Fiducia, qui tam gratiam &
beneficia vitæ hujus, quàm alterius gloriam &
felicitatem spectat excitabitur, tum spectando
donum ipsum, tum personam cui donatur, &
Deum qui donat. I. Ex parte doni speramus
illud si promissum, si facile, si pluribus tribui
solitum, ut sunt necessaria ad vitam, si quæra-
mus primo regnum Dei; gratia ad benè pièque
juxta Dei præcepta vivendum, si constanter
petatur, cum non simus *sufficientes cogitare ali-*
quid ex nobis. II. Ex parte accipientis, quamvis
ille, ut ingratus hæctenus, ita & indignus sibi
videri possit: tamen quia suâ nos Deus mise-
ricordiâ dignos fecit, venire in partem fortis
Sanctorum, ex Christi meritis pro nobis Deo
Patri oblatis spem jure concipimus. III. Ex
parte donantis est ejus promissio, quæ nõ fallit;
bonitas, quæ tot hæctenus nos beneficiis cu-
mulavit: miseratio & pietas, quæ toties offen-
dentes, tanquam prodigos filios, in paternum
sinum amplexumque recepit, nos meritò in
spem magnâ eriget, tum præsertim liberalitas;
nam si cogitemus longè illû profusiorè ad tri-
buendum esse, quàm nos ad petendû sumus, qui
postquam omnia nobis tribuisset, etiâ donavit
semetipsum, quid ab illo non erit sperandum?

Affectus Spei huic proximus animum ad divina erigit.
1. Spectatur in hac donum promissum.

2. Christi merita pro nobis oblata.

3. Persona promittens ejusque bonitas & miseratio.

Affectus Charitatis seu Amoris Dei. I. inflam-
mabi-

Affectus

mabi-

*charitatis
ex chari-
tate Dei
immensa
erga nos
accen-
detur*

*1. Amor
Dei ex in-
carnatione
singulari-
ter patet.*

*2. Nihil
majori a-
more dig-
num,
quàm
summum
bonum.*

mabitur, si consideres, quod Deus tam excelsus infinita charitate, te vilissimam creaturam, primò complexus sit, & ex illa ita tibi tribuerit universa, ut si tu solus in mundo esses, cui ipsos non tantùm ad serviendum Angelos, verùm se ipsum deniquè ad salutem tuam procurandam addixerit. Illius igitur amoris, si spectes altitudinem, eadem te complectitur, quo supremum Angelorum, ipsamque sanctissimam Matrem suam; si profunditatem, ad ipsam se demittit abyssum perditorum, hoc est, infernum, unde te immerentem eruit: si longitudinem, ab æterno cum ipso Deo hic amor duravit, duraturus in omnem posthac æternitatem, nisi prior homo ex malitia illum abruperit: si latitudinem, nihil est in universo terrarum orbe, nihil in cælo, nec ipse quidem Deus, quod non ad salutem, utilitatem & felicitatem tuam velit convertere. Quantus ille Dei Patris amor, qui proprio Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum! quantus Filii, qui oblatus est, quia ipse voluit, posuitque animam suam pro ovibus suis! quantus Spiritus S. qui, ut homo Deus fieret, Virginem mortalem obumbrare & fecundare dignatus est, & cujus charitas diffusa est in cordibus nostris. II. Expende, quòd cum hoc tantum amando prosequamur, Deus quò summum bonum sit, atque immensum, quod in se complectatur quidquid amabile est, in summa perfectione & eminentia: omni illum possibili-

possibili amore esse dignissimum, extremamque
 amentiam videri, isto relicto, extra periturum
 aliquod ac futile bonum amplecti. III. Vide, ^{3 Summè}
 quanto veri amatores Christi amore exarserint, ^{amatores}
 Paulo exclamante, *quis nos separabit à Cha-* ^{suo nos ex-}
ritate, quæ est in JESU Christo Domino nostro? ^{emplo ac-}
an tribulatio, an angustia, &c. & Ignatio Marty- ^{cendent.}
 re: *ignis crux, bestia, & omnia tormenta Diaboli*
peniant in me, dummodo Christo fruatur. Quid
 quid igitur, aut caro, aut mundus, aut dæmon,
 vel blanditiarum vel pœnarum admoveant, ig-
 nis veri amoris vincit ac edomat. Quod verò isti
 ex eadem tecum carne compacti, in rebus tam
 arduis solo amore perripere, cur tu in multo
 levioribus non poteris?

Affectus contritionis trium harum virtutum ^{Contritio}
 motivis, ac præcipuè charitatis innititur. Est ^{alia im-}
 enim hæc duplex, alia imperfectior, quæ Deum ^{perfecta:}
 punientem scelera, vel præmiantem virtutes, ^{alia perfe-}
 aut quævis bona etiam gratuito tribuentem ^{cta,}
 respicit, ideoque ex timore pœnarum, aut spe
 præmiorum peccata detestatur. Quæ contritio- ^{Imperfecta}
 ne, cum non tam Deum homo amet, quàm se- ^{pœnam}
 ipsum, cujus commodum intuetur; peccatum ^{magis aut}
 extra Sacramentum non tollit, connitendum ^{præmia,}
 igitur, ut ex alia perfectiori contritione, ideo ^{quàm Deo}
 peccata detester; quia divinæ tantum displi- ^{respicit.}
 cent, aut adversantur bonitati. Ita, ut si neque
 infernus, neque cœlum esset, quæ timeri, aut
 sperari possent; hujusmodi tamen scelera dete-

B

stare,

*Gradus ad
perfectam
esse potest.*

*a. Beneficia
Dei consi-
derata mo-
vent.*

*g. Mors
Christi.*

*Hi affectus
infra pra-
dicè didu-
si sunt.*

stare; quia supremam Dei majestatem bonita-
témque offendunt. Poterit tamen ad hunc affe-
ctum ex priori velut gradatim perveniri: si vi-
delicet aeternas poenas, quas te pro merito vi-
des, sola Dei benignitate & miseratione, te, pra-
tot aliis (interea, dum tu peccas, damnatis) ex-
pendas evasisse, & aeternam felicitatem, quam
amiserunt alii, etiánum licet immerentem,
posse adipisci; idque gratuita ipsius bonitate
factum consideres, quam ex animo doleas à te
unquam fuisse offensam. II. Expendere bene-
ficia varia poteris, omni penè in te momento
collata: etiam tum, cum ingratus offenderes, id-
que à summa majestate, cui tu in tanta vilitate
tua nequeas comparari. III. Cogitare, quid de-
nique ad tot labores dolorésque, ad opprobria
ultima, mortemque, pro te, usque adeò ingra-
to homine, perferenda, tantam impulerit ma-
jestatem, tui minimè indigam, nisi amor plane
admirabilis, tibi impensus: quam indignum sit
ita amantem, non solum non redamasse, sed of-
fendisse etiam! Dolebis igitur, detestaberisque,
quidquid tantæ majestati adversatur, mortem
subire paratior, quam illi, peccatis rursus tuis,
morte gravius malum inferre, qui vulneratus
*est propter iniquitates nostras, attritus propter
scelera nostra.*

Hos eosdem affectus, ex his aliisve motivis
per Meditationes sequentes reperies: & illos
quidem practicè per discursum brevem didu-

Etos.

ctos: uti & aliarum virtutum timoris Domini, humilitatis, obedientiæ, resignationis, paciëntiæ, &c. Hoc solum loco quædam tradere motiva Theologicarum virtutum placuit, ob hos affectus maximè nobis ubique in meditandis rebus necessarios.

CAPUT V.

De modo producendi pios affectus.

QUando quidem verò præcipuus Meditatio-
nis fructus in affectu inflammato consistit; ut ex quo in via purgante facile homo ad virtutum pravarumque affectionum extirpationem impellitur, in via illuminante ad virtutum exercitia stimulatur, in uniente denique cum Deo per amorem arctissimè sociatur: iccirco præter consuetudinem aliorum in scribendis Meditationibus versantium, affectum cuiusque puncti explicatiùs aliquantò subjiciendū censui; ut si quis in hoc exercitio, vel sterilior, vel frigidior hæreret, is ad eum meditatè cunctantèrque, cum gustu, quo posset spirituali, legendum accederet. Ne eveniat, quod apibus per quosdam flores discursantibus, unde ad usum nihil decerpunt. Quia tamen ejusmodi à me affectus plerumque parciùs expositi sunt, quàm vel natura eorum ferret, vel Meditantium desiderium exposceret. Placuit hic observatà à nonnullis generalem quandam affectuum explicatiùs diducendorū rationem, eamque ordine alphabetico memoriæ causâ præmittere: ut sicui

Ex Affectibus præcipuus fructus est.